

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA
BARAZA LA MITIHANI LA TANZANIA
UPIMAJI WA KITAIFA WA DARASA LA NNE

04

HISABATI

Muda: 1:30

MAJIBU

mwaka: 2020

Maelekezo

1. Mtihani huu una jumla ya maswali **Matano (5)**.
2. Jibu maswali **yote**.
3. Kila swali lina alama **kumi (10)**

maktaba.tetea.org

Katika swali la 1 – 5 kokota swali ulilopewa na kisha andika jibu sahihi kwenye nafasi iliyotolewa.

1. (a) Andika namba 12,659 kwa maneno.

$12,659 =$ elfu kumi na mbili mia sita hamsini na tisa.

- (b) Andika elfu kumi na moja mia moja kumi na moja kwa numerali.

Elfu kumi na moja = 11,000

Mia moja = 100

Kumi na moja = 11

$11,000 + 100 + 11 = 11,111$

- (c) Andika sehemu tatu ya nne katika tarakimu.

Sehemu tatu ya nne = $\frac{3}{4}$

- (d) Andika sehemu iliyotiwa kivuli katika umbo lifuatalo.

Umbo limegawanywa katika sehemu 4 zilizo sawa.

Sehemu iliyotiwa kivuli ni 2.

Sehemu iliyotiwa kivuli = $\frac{2}{4} = \frac{1}{2}$

- (e) Musa ana miaka 40. Andika umri wa Musa kwa kutumia namba za Kirumi.

$40 = XL$

Umri wa Musa = XL

2. (a) Panga namba zifuatazo kwa mpangilio unaoanza na namba kubwa hadi ndogo zaidi: 125, 78, 111, 89, 305, 32, 120.

Mpangilio sahihi = 305, 125, 120, 111, 89, 78, 32.

- (b) Andika namba inayokosekana katika mfululizo ufuatao: 36, 33, 30, __, 24.

$36 - 3 = 33$

$33 - 3 = 30$

$30 - 3 = 27$

$27 - 3 = 24$

Namba inayokosekana = 27.

- (c) Andika namba mbili zinazofuata katika mpangilio ufuatao: X, XV, XX, XXV, __,

__.

X = 10

XV = 15

XX = 20

$$XXV = 25$$

$$\text{Ongezeko} = 5$$

Namba zinazofuata = XXX na XXXV.

(d) Miti minne inatafuatana urefu kwa mpangilio ufuatao: m 5, m 8, m 11, m 14. Je, urefu wa mti wa tano utakuwa kiasi gani iwapo unafuata mpangilio huu?

$$5 + 3 = 8$$

$$8 + 3 = 11$$

$$11 + 3 = 14$$

$$14 + 3 = 17$$

Urefu wa mti wa tano = m 17.

(e) Agnes alihesabu namba kwa kupunguza kumi ili kupata namba inayofuata. Iwapo namba ya kwanza ilikuwa 80, tafuta namba ya sita.

$$\text{Namba ya 1} = 80$$

$$\text{Namba ya 2} = 80 - 10 = 70$$

$$\text{Namba ya 3} = 70 - 10 = 60$$

$$\text{Namba ya 4} = 60 - 10 = 50$$

$$\text{Namba ya 5} = 50 - 10 = 40$$

$$\text{Namba ya 6} = 40 - 10 = 30$$

3. (a) Zidisha:

$$282$$

$$\times 17$$

$$282 \times 7 = 1974$$

$$282 \times 10 = 2820$$

$$2820 + 1974 = 4794$$

(b) Baba alimpa Juma sarafu 10 za shilingi mia tano kila moja. Je, Juma alipata kiasi gani cha pesa?

$$\text{Sarafu moja} = 500$$

$$\text{Idadi ya sarafu} = 10$$

$$500 \times 10 = 5,000 \text{ shilingi}$$

(c) Toa; sh. 2,750 – sh. 120 =

$$2750 - 120 = 2630 \text{ shilingi}$$

(d) Janeti alinunua vitu vifuatavyo sokoni: machungwa 6 kwa mia sh. 200, daftari moja kwa sh. 2,000 na kalamu 3 kwa sh. 700. Je, jumla alilipa shilingi ngapi?

Machungwa = 200

Daftari = 2000

Kalamu = 700

Jumla = $200 + 2000 + 700 = 2900$ shilingi

(e) Jumlisha:

Saa dakika

5 38

+3 45

Dakika: $38 + 45 = 83$ dakika

83 dakika = 1 saa dakika 23

Saa: $5 + 3 + 1 = 9$

Jumla = saa 9 dakika 23

4. (a) Umbo lenye pande nne zinazolingana urefu huitwa _____.

Jibu = mraba.

(b) Nusu lita 10 za maji ni sawa na lita ngapi za maji?

Nusu lita = 0.5 lita

$0.5 \times 10 = 5$ lita

(c) Badili gramu 16,000 kuwa kilogramu.

1000 g = 1 kg

$16,000 \div 1000 = 16$ kg

(d) Bustani ya shule ina urefu wa m 25. Je, urefu huo ni sawa na sentimeta ngapi?

1 m = 100 cm

$25 \times 100 = 2500$ cm

(e) Shule ya msingi Chatanda iko umbali wa km 2 kutoka barabara kuu. Je, shule hiyo ipo umbali wa meta ngapi kutoka barabara kuu?

1 km = 1000 m

$2 \times 1000 = 2000$ m

5. (a) Anold alifanya jaribio la Hisabati katika siku tatu za wiki, yaani Jumatatu, Jumatano na Ijumaa. Alama alizopata zimeoneshwa kwenye grafu ya mhimili ufuatao. Je, ni siku gani alipata alama za juu zaidi? Kwa kuangalia grafu, alama za Jumatatu ni takribani 35, za Jumatano ni takribani 30, na za Ijumaa ni takribani 40.

40 ni kubwa kuliko 35 na 30.

Siku aliyopata alama za juu zaidi ni Ijumaa.

(b) Jedwali lifuatalo linaonesha idadi ya wanafunzi wa darasa la tatu waliofaulu mtihani wa mwezi katika shule ya msingi Kazamwendo. Je, ni mwezi gani wanafunzi wengi zaidi walifaulu mtihani wa mwezi?

Februari = 68

Machi = 74

Aprili = 52

Mei = 69

Idadi kubwa zaidi ni 74.

Wanafunzi wengi zaidi walifaulu mwezi wa Machi.

(c) Wastani wa mauzo ya kalamu katika duka la Kapeto kwa siku nne yameoneshwa katika jedwali lifuatalo. Mauzo madogo kuliko yote yalikuwa ni shilingi ngapi?

Jumatatu = Sh. 22,000

Jumanne = Sh. 21,000

Jumatano = Sh. 23,000

Alhamisi = Sh. 20,000

Kiasi kidogo kuliko vyote ni 20,000.

Mauzo madogo kuliko yote yalikuwa shilingi 20,000.

(d) Idadi ya vitabu vya kusoma vilivyotolewa na serikali kwa miaka minne katika shule moja ni kama ifuatavyo.

2002 = 132

2003 = 135

2004 = 142

2005 = 124

Idadi kubwa zaidi ni 142.

Vitabu vingi zaidi vilitolewa mwaka 2004.

(e) Tani za mpunga zilizovunwa kwenye shamba la mkulima ziliongezeka sawa kila mwaka kwa miaka minne mfululizo na tani hizo zilioneshwa kwenye grafu ya mhimili ufuatao. Je, jumla ya tani ngapi zilivunwa kwa miaka yote minne?

Kwa kuangalia grafu, mwaka wa kwanza = tani 3, mwaka wa pili = tani 4, mwaka wa tatu = tani 5, mwaka wa nne = tani 6.

Jumla = $3 + 4 + 5 + 6$

Jumla = 18 tani.